

P.L.B. VOKIETIJOS KRAŠTO VALDYBOS INFORMACIJOS

(17a) Weinheim/Bergstr. Postfach 233, Germany

Nr. 26 /129/

1956 m. balandžio mėn. 5 d.

PLB Vokietijos Krašto Valdybos Informacijos yra Krašto Valdybos Organas, skiriamas spaudai rankraščio teisėmis.

Rėdakcijos, pasinaudojančios čia dedamomis žiniomis ir straipsniais, maloniai prašomos nurodyti šaltinį: PLB Vok. "Informacijos".

x

x

x

--- Įvyko Baden-Württembergo krašto Patariamiosios Tarybos Užsieniečių Reikalams posėdis. Lietuvių Bendruomenę jame atstovavo J. Jaks-Tyris. LWF bendradarbis kun. Reuther skaitė referatą apie užsieniečių būklę Baden-Württemberge. Pagal vokiečių statistiką, iš 6000 tame krašte gyvenančių užsieniečių, 2200 /36%/ yra darbingi. Iš jų 11% yra bedarbiai. Stovyklose darbingų yra 28%. Tuo tarpu pagal tautinių komitetų davinius bedarbių užsieniečių skaičiuojama iki 55%. Šie skaičiai nesutikimai dalinai aiškinami tuo, kad įstaigų oficialioje kalboje sąvoka "bedarbis" yra kiek kitokia negu kasdieninėje. Pav., chroniški ligonys ar invalidai, negalintieji dirbti ar dalinai darbingi, nežymimi bedarbiais. Taip pat šeimoje bedarbiu vadinama šeimos galva, bet neįskaitoma į šią kategoriją žmona. Nežiūrint šių skirtingų kai kurių sąvokų supratimų, vistiek tokie dideli skirtumai tarp oficialiosios vokiečių statistikos ir užsieniečių davinių yra stebėtini. -

Pagal šeimos padėtį Baden-Württembergo privačiai gyvenantieji lietuviai pasiskirsto taip: pavieniai /viengungiai, našliai etc./ - 15%, vedę bevaikiai - 17%, didesnės šeimos - 68%. 36% mūsų tautiečių turi mėnesines pajamas tik iki 200 DM. Tarp 200 ir 300 DM pajamų į mėnesį gauna 34% lietuvių. Tik kelių asmenų pajamos siekia virš 400 DM.

Daugumas dirbančiųjų lietuvių yra darbėmiai. Jie sudaro 90%. Savistoviai dirbančiųjų yra tik 10%. Gyvenimo sąlygos patalpų atžvilgiu yra prastos. Apie 30% lietuvių turi labai blogus ar tiesiog nepakenčiamus butus, o 52% - tik pakenčiamus. Daug šeimų gyvena su vaikais viename kambaryje. Baden-Württembergo krašto vyriausybė yra dabar susirūpinusi kaip pagerinti tremtinių gyvenimo sąlygas. Šia proga tenka pareikšti apgailėstą, kad ne visos Baden-Württembergo LB apylinkės suteikė žinias, kurias jos buvo prašytos apie savo narius suteikti, ir todėl mūsų atstovo vokiečiams patiekti duomenys nebuvo pilni.

Lastenausgleichsbank atstovas trumpame savo žodyje nurodė, kad Baden-Württemberge gyvenantieji tremtiniai mažiausiai naudojami banko teikiamomis paskolomis. Gyviausi esą vengrai, jie ir yra gavę daugiausiai paskolų. Bankas finansuojas taip pat gyvenamųjų namų statybą. Ypač palankiai bankas žiūris į bendruomenių ar šiaip grupinius gyvenamiems namams statyti projektus.

Posėdyje trumpai buvo paliesta ir sovietų repatriacinė akcija. Tarybos pirmininkas Maurer pažymėjo, kad dabartiniu metu ši akcija yra perkelta į pasiuntinių bėgimo plotmę. Sovietų akcija apimanti ne vien užsieniečius, bet taip pat ir vokiečius iš rusų užimtųjų sričių: Rusijos vokiečius, Galicijos vokiečius ir pan. Jei šiandien jie dar tiesioginiai neužkabinami, tai tik todėl, kad rusai turi darbo su užsieniečiais. Šia proga JT Aukštojo Komisarų Pabėgėlių Reikalams atstovas papasakojo, kaip buvo pasiųsta su pabėgėliu rusu Iljičiu. Kaip žinia, Iljič buvo atvykęs į vakarus su sovietų cirko trupe gastrolėms. Cirkui grįžtant, jis nuo jo atsiskyrė ir paprašė Vokietijos vyriausybės azylio. Buvo patalpintas į Valkos stovyklą. Sovietai apie tai sužinojo ir Zorinas pareikalavo, kad leistų ambasados pareigūnams su Iljičiu pasimatyti. Aukštojo Komisarų Pabėgėlių Reikalams atstovas nuvyko į Valką ir perdavė Iljičiui sovietų pareigūnams. Iljičius pradžioje nenorėjęs, bet paskui sutikęs su atstovybės pareigūnais kalbėtis. Pasimatymas įvyko Ansbache /atseit, neutralioje vietoje/. Dalyvavo Aukštojo Komisarų Pabėgėlių Reikalams atstovas ir vokiečių Užsienių Reikalų Ministerijos atstovas. Iš sovietų pusės dalyvavo 3 žmonės: konsulas ir du ambasados atstovai. Visi rusų klausimai turėjo būti verčiami ir tik juos išvertus, Iljičius atsakinėjo. Tuo būdu buvo norima išvengti bet kokių galimų grąsinimų. Rusai parodė Iljičiui žmonos laiškus ir draugų raginimus grįžti atgal. Tačiau pastarasis atsisakęs. Jeigu rusai būtų mėginę pasikalbėjimo metu naudoti santažą ar grąsinimą, pasikalbėjimas būtų buvęs nutrauktas. Šitokia procedūra esąs precedentas, kuris būsiąs naudojamas, jei kartais būtų vykdomi sovietų iškelti Adenaueriui Maskvoje reikalavimai apklausti Vokietijoje gyvenančius pabėgėlius. Į tokias komisijas pakviestųjų reikalas atvykti ar jų pakvietimą ignoruoti. Pasikalbėjimuose bet kokie grąsinimai nebūsią leidžiami. Aukštojo Komisarų atstovas dar pareiškė, kad repatriaciją jie vykdo tik tokiais atvejais, jeigu kas pareiškia ir pasirašo, kad nori vykti laisva valia į SSSR. Jam apmokami kelionpinigiai iki sienos.

X X X

Krašto Valdybos pirmininkas Pr. Zundė buvo nuvykęs į Muncheną tartis su Free Europe Citizens' Service dėl paramos Bendruomenės kultūrinei veiklai vystyti. Minėtos organizacijos atstovai pažadėjo ateityje skirti tam reikalui daugiau lėšų.

x x x

Gegužės-birželio mėn. Vokietijoje lankysis Tarptautinio Katalikų Emigracinio Komiteto atstovas ir Lietuvos konsulas Kolumbijoje p. St. Sirutis. P. Sirutis atvažiuoja į Vokietiją tikslu organizuoti pabėgėlių emigraciją į Kolumbiją ir yra pasiryžęs aplankyti tas mūsų Bendruomenės apylinkes, kuriose būtų asmenų, suinteresuotų ta emigracijos galimybe. Tad Bendruomenės apylinkių valdybos ir seniūnai prašomi galimai greičiau Krašto Valdybai pranešti, ar yra jų apylinkėse lietuvių, norinčių išemigruoti į Kolumbiją.

x x x

Lietuviškai kilnojamai parodai organizuoti iki šiol surinkta DM 2.366,90 aukų. Iš 100 apylinkių, kurioms buvo išsiuntinėti aukų lapai, aukas surinko ir persiuntė Krašto Valdybai 70 apylinkių, o 30 apylinkių iki šiol dar neatsiliepė. Aukų iš paskirų apylinkių gauta:

Schwetzingen LSC	DM	155,50	Eversdorf	DM	22,50
Hanau	"	154,20	Gross-Ringe	"	22,00
Dortmund	"	124,50	Würzburg	"	21,00
Geesthacht	"	100,00	Bückeburg MSO	"	20,50
Lüneburg	"	96,50	Dalheim MSO	"	19,00
Wehnen	"	85,60	Göppingen	"	17,00
Heidesheim LSC	"	80,50	Willershausen	"	16,50
Bad Schwartau	"	72,50	Bielefeld MSO	"	16,00
Reutlingen	"		Krefeld	"	16,00
/per J. Bataiti/	"	71,00	Salzdahlum	"	16,00
Lübeck-Artillerie	"	61,50	Sievershütten	"	16,00
Lübeck /per Šalpos	"		Futin	"	15,00
Komisija/	"	59,00	Dillingen	"	15,00
Augustdorf	"	56,50	Kaiserslautern 8593 LSC	"	15,00
Ober-Elsberg	"	51,00	Rabel	"	15,00
Schweinfurt	"	45,00	Weinheim	"	15,00
München	"	43,00	Seedorf	"	14,50
Bad Salzuflen MSO	"	41,00	Friedrichskoog	"	13,00
Cuxhaven	"	40,00	Hüttenfeld	"	13,00
Ingolstadt	"	39,50	Reutlingen	"	13,00
Rendsburg	"	39,50	J. Pyragas	"	10,00
Diepholz	"	39,00	Lintorf	"	10,00
Stuttgart	"	39,00	Wolfenbüttel	"	10,00
Augsburg	"	38,50	Gauting	"	9,50
Kaiserslautern 2040 LSC	"	38,50	Bielefeld-Stieghorst	"	9,00
Eckernförde	"	34,00	Hohefelde	"	8,00
Varel	"	32,00	Rheine	"	8,00
Hannover	"	30,00	Seeborgen	"	8,00
Hof	"	30,00	Zirndorf	"	8,00
Tübingen	"	30,00	Niendorf	"	7,50
Osterholz-Scharmbeck	"	27,00	Konstanz	"	7,00
Lübeck-Meesen	"	26,00	Landau	"	7,00
Münster	"	25,00	Neumünster	"	7,00
Schwenningen	"	25,00	Rosenheim	"	7,00
Essen	"	24,00	Roest	"	6,00
Pirneberg	"	23,60	Rumbeck	"	5,50
Wiemsdorf	"	23,00	Schnelldorf	"	5,50
			Grumby	"	2,00

Paskiri asmenys daugiausiai aukojo: Vaitiekaitis /Hanau apyl/ - 50,- DM, L. Vaitiekaitis /Ingolstadt apyl./ 22,- DM, Aldona Eisentraut /Reutlingen apyl./ 20,- DM, V. Mačiulaitis /Lüneburg apyl. 15,- DM.

x x x

"Suduvos" leidyklos savininkai broliai Šulaičiai perleido Krašto Valdybai apie 10.000 egz. savo anksčiau Vokietijoje išleistų knygų. Dalis tų knygų bus padalinta Bendruomenės apylirėms. Krašto Valdyba nuoširdžiai dėkoja p. p. Šulaičiams už tokią vertingą lietuvių Bendruomenei dovana.

Iš apylinkių gyvenimo

AUGSBURGAS - Įvyko visuotinas apylinkės narių susirinkimas. Apylinkės valdybos pirmininkas J. Balsys padarė pranešimą apie valdybos veiklą praėjusiais metais. Buvo suruoštas įspūdingas Motinos Dienos minėjimas, sutvarkyti lietuvių kapai, suruošta Kalėdų eglutė vaikams, bendras N. Metų sutikimas, Vasario 16 minėjimas. Sėkmingai veikia vargo mokykla. Apylinkės nariams talkininkaujant, aptverta paminklinio lietuviško kryžiaus aikštelė. Apgailestavo, kad iš apylinkėje esančių devynių mišrių šeimų tik trys auklėja vaikus lietuviškoje dvasioje. Susirinkime buvo išrinkta nauja apylinkės valdyba. Ją sudaro: J. Čekauskas - pirmininkas ir nariai: M. Strielcovas ir K. Valantinas. Į kontrolės komisiją išrinkti J. Balsys, P. Vasiliauskas ir J. Šileikis.

HAMBURGAS = Amerikos Katalikų Šalpos Organizacija /NCWC/ registruoja studentus tretinius ir siūlo vykti bent keturiems semestrams nemokamoms studijoms į JAV. Studentai priimami į įvairius fakultetus, išskiriant medicinos, odontologijos ir architektūros. Šiuo metu studentai parenkami žiemos semestru, kuris JAV prasideda rugsėjo mėn. Registracija vyksta ir kitose didesnėse tretinių stovyklose ar kolonijose. Suinteresuotieji gali kreiptis į minėtą organizaciją ir betarpiu šiuo adresu: NCWC, Düsseldorf, Karl Rudolfstr. 174.

BAD SCHWARTAU - Mirė vietos Bendruomenės narė Ilzė Valendžius, sulaukusi 80 m. amžiaus. Paliko nuliūdusį sūnų Miką su šeima.

DELMENHORSTAS - Labai didelį dėmesį skiria vargstantiems lietuviams energinga sesuo vienuolė elzbietietė Petrė Augaitytė. Ji nei su motociklu aplanko apylinkėje gyvenančius tautiečius, juos pagruodžia, reikalui esant paslaugo, sušelpia, aprūpina spauda ir suteikia įvairių informacijų. Mokėdama gerai vokiečių kalbą, ji uoliai gina savo tautiečių reikalus miesto įstaigose.

LINTORFAS - Įsisteigė vargo mokykla. Vietos lietuvių Bendruomenė yra nedidelė, mokyklą lanko 11 berniukų ir mergaičių, visi tos apylinkės mokyklinio amžiaus vaikai. Mokytojauti pakviesta p. Böhm-Krutulytė. Bendruomenės apylinkėi vadovauja seniūnas M. Mikalauskas.

NEUSTADTAS - Vietos Katalikų Moterų Draugija surengė Lietuvos

Patrono Šv. Kazimiero minėjimą. Minėjimas praėjo labai sklandžiai ir gražiai, nes jam buvo ilgai ir tįmtai ruoštas. Programoje buvo Šv. Kazimiero garbei pamaldos, atskira akademija ir bendra visų kavutė.

DIEPHOLZAS - Stovyklą aplankė žymus belgų domininkonas tėvas Piere, kuris rūpinasi pagerinti pabėgėlių iš Rytų Europos kraštų būklę. Jis yra suorganizavęs pastovią šalpa labiausiai paramos reikalingiems. Tuo būdu ašlė naturtiųjų tramtinių yra pastoviai šelpiami savo globėjų Belgijoje. Jie gauna kas mėnesį maisto siuntinius arba porą desėtų vokiškų markių. Neperseniausiai t. Piere užpirko netoli Aacheno nemažą žemės plotą, kur nori žmonių aukomis pastatyti tramtiniams atskirą kaimą. Ten numatoma apgyvendinti tramtinius iš Diepholzo, Oldenburgo, Hannoverio ir Augustdorfo stovyklų.

HAHN - Plaučių ligų sanatorijoje yra keturi lietuviai. Sveikiausias iš jų visų dabar jau yra Kazys Sakalauskas. Tai senas Lietuvos kariuomenės muzikantas. Groja bemaž visais instrumentais. Jis daug įneša džiaugsmo į sanatorijos gyvenimą, savo muzika keldamas ligonių gerą nuotaiką. Kazys Sakalauskas yra ligoninės personalo ir visų ligonių labai mėgiamas.

AUGUSTDORFAS - Lietuvių šioje stovykloje yra nedaug. Daugiausia čia lenkų, latvių, ukrainiečių, estų. Bendruomenėi vadovauja A. Jonutis. Stovyklos administracija, kiekviena proga pabrėžia, kad vietos lietuviai pasižymi dideliu darbštumu ir tvarkingumu. Turi nuosavą seklyčią, kurioje vyksta vargo mokyklos pamokos, kursai ir įvairios pramogos. Pastaruoju laiku nuomuojamas televizijos aparatas. Programos pasižiūrėti susirenka į seklyčią ne tik lietuviai, bet ir kitų tautybių stovyklos gyventojai. Už įėjimą imamas 10 pf. mokestis ir tuomi padengiama aparato nuoma.

VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

Abiturientų laida

Kovo mėn. 26 d. baigėsi gimnazijos brandos egzaminai. Juos išlaidė 7 devintosios klasės mokiniai: Dubauskaitė Genė, Gustas Valius, Jasaitė Laima, Jonutis Algirdas, Sakalauskaitė Teresė, Damijonaitis Vingaudas, Timpa Valtėris. Du mokiniai: Polkis Edvinas gavo pataisas iš matematikos ir lotynų kalbos, o Hermanas Manfredas pataisą iš lietuvių kalbos. Reikia tikėtis, kad jie pataisas po Velykų išlaikys. Išemigravusiam devintosios klasės mokiniui V. Birėtai, įvertinant jo pažangumą, dėl svarbių priežasčių Mokytojų Taryba pripažino brandos atestatą. Atestatų įteikimas numatomas Atvelykyje.

Visi abiturientai numato studijuoti ir pasirenka šias studijų šakas: Gustas chemiją su alaus gamybos specialybe, Hermanas ir Polkis evang. teologiją, Jasaitė chemiją, Jonutis geologiją, chemiją, Sakalauskaitė filologiją, anglų ir vokiečių kalbas, Timpa architektūrą, Damijonaitis filologiją ir Dubauskaitė mediciną.

Rėmėjų būrelių įnašai

Iki balandžio 1 d. būrelių įnašai dar pagerėjo, nors punktuolių būrelių įnašu dar toli gražu nepakanka gimnazijai išlaikyti. 100 būrelių įnašai padengia tik apie 40% visų gimnazijos išlaidų.

Įnašų statistika rodo tokį pagerėjimą, palyginus su praėjusiu laiku.

	<u>1955.X.1</u>	<u>1956.II.1</u>	<u>1956.IV.1</u>
<u>Atsūlikusių būrelių</u>			
metais ir daugiau	28	21	17
pusę metų iki metų	35	35	27
keliais mėnesiais	<u>74</u> 137	<u>48</u> 104	<u>43</u> 87
<u>Tvarkingų būrelių</u>			
mokančių punktualiai	50	71	86
mokančių pirmyn	<u>9</u> 59	<u>21</u> 92	<u>23</u> 109
v i s o	196	196	196

Septintieji mokslo metai

Balandžio 9 d. pradėdami gimnazijos septintieji mokslo metai. Į įvairias gimnazijos klases jau yra paduota 30 naujų mokinių prašymų, iš kurių mažiausiai 25 bus į gimnaziją priimti. Tuo būdu gimnazijos mokinių skaičius lieka pastovus, nors iš gimnazijos išeina 10 abiturientų ir numatoma, kad iki vasaros išemigruos apie 15 jos mokinių.

Vasario mėn. pakviestas gimnazijos vicedirektorium evang. kun. P. Šimukėnas dėl susirgimo tik kovo mėn. pradėjo eiti gimnazijoje pareigas.

Nors mokslas dar neprasidėjo, dalis naujųjų mokinių jau yra atvažiavę ir gražiai priimti senesniųjų. Naujieji mokiniai daro gerą išpūdį.

PAJIEŠKOJIMAI

Artimųjų pajieškomi:

- Kazys ALMINAS, gim. 1907 m. Getaučiuose, gyv. Kaune;
- Urtė JAUDZIM-Lošmanaitė, gim. 1875 m. rugpiūčio 2 d. Klaipėdoje;
- Remigijus SADŽIUS, gim. 1933 m. spalio 20 d. Kaune,
- Antanas ŠULCAS, po kapituliacijos gyvenęs DP stovykloje Würz - burg-Zell;
- Hans KAWOHL, gim. 1905 m. Klaipėdoje;
- Pranas GRINVIČIUS, gim. 1924 m. gruodžio 3 d. Gastilionių km., Rumšiškių valsč., Kauno apskr., po karo gyvenęs Munchene;
- Antanas ČERNIAUSKAS, gim. 1927 m. Pupšių km., Rietavo valsč.;
- Ona AMBROZVIČIENĖ - BULOTAITĖ, gim. 1914 m. Kovarske, ir jos vyras Andrius AMBROZVIČIUS;
- August WANNAGS, gim. 1886 m. balandžio 5 d. Medukaliuose,
- Helene BOGDAHN - VANAGAITĖ, gim. 1912 m. gruodžio 12 d. Šilgaliuose,
- Gertrude VANAGS, gim. 1918 m. kovo 12 d. Šilgaliuose,
- Arturas VANAGS, gim. 1916 m. balandžio 24 d. Šilgaliuose,
- Šarlote VANAGS, gim. Šilgaliuose,
- Hedwig VANAGS, gim. Šilgaliuose,
- Alfred BYER,
- Richard LABEIT,

- 7 -

Hildegard LABIT iš Sausgalių,
 Georg LABIT,
 Gretė ir Marija LABIT iš Klaipėdos.
 Alfred SCHMIDT, gim. 1925 m. gruodžio 11 d. Lazdėnuose, Šilutės ap.
 Antanas GĖGŽNA, sūn. Jono, gim. Okainių km., Kėdainių apskr.,
 Jonas MŪRKĖLIS iš Burvelių km., Surviliškio valsč.
 Stanislovas RADAVIČIUS, gim. 1928 m. Varniuose.

Pajieškomi artimieji kare žuvusių:
 Igno LASKAUSKO, gim. 1914 m. rugsėjo 1 d., kilimo iš Troškūnų km.,
 Panevėžio apskr.,
 Juozo LABOTKO, gim. 1914 m. kovo 3 d. Vieviržėnuose,
 Anatolijaus UNDRIO, gim. 1926 m. vasario 15 d. Alytuje,
 Fabijono URBUČIO, gim. 1909 m. vasario 18 d. Zaltriškio km., Tauragės apskr.

Jurgis SIMOKAITIS, gim. 1902 m. JAV-ėse, Lietuvoje gyvenęs Kaniūkų km. Raudonės valsč., Raseinių apskr., žieško savo trijų brolių, sesers ir pažįstamų kaimynų.

Pajieškomieji arba žinantieji apie juos prašomi susisiekti su PLB Vokietijos Krašto Valdyba adresu: Litauisches Zentralkomitee, /17a/ Weinheim a. d. Bergstr., Postfach 233. Germany.

N. B. Redakcijos maloniai prašomos šiuos pajieškojimus paskelbti.

Mokinių priėmimas į Vasario 16 Gimnaziją.

Nauji mokslo metai prasideda balandžio mėn. 10 d. Gimnazija dar priima į visas klases naujų mokinių. Mokslas einamas pagal vokiečių valstybinių gimnazijų programas. Vokiečių įstaigų mūsų gimnazija pripažįstama. Išleidžiamieji egzaminai vyks dalyvaujant vokiečių švietimo atstovui. Atestatai pripažįstami.

Prie gimnazijos veikia mokinių bendrabutis. Neturtingiems mokiniams išlaikymas ir mokslas veltui. Geras maistas ir priežiūra. Brangūs tėvai, neleiskim savo vaikams paskęsti tarp svetimų ir nepalikim jų pastumdėliais be atėities. Leiskim savo vaikus į mokslą. Jūsų vaikų išmokslinimas Jums beveik nieko nekaštuos. Lietuviškoji visuomenė gimnazijos išlaikymui sudeda pakankamai aukų. Visos tautos veržiasi į mokslą. Neatsilikim nė mes. Lietuvių tauta be inteligentų neprisikels. Nepalikim gabių vaikų nemokšomis. Jūsų vaikams lietuviškoji visuomenė išlaiko gimnaziją. Gimnazijos adresas: Litauisches Gymnasium, /16/ Hüttenfeld b. Lampertheim, Schloss Rennhof.

Dr. V. Literskis

Vasario 16 Gimnazijos Direktorius

S k e l b i m a s

Š. m. birželio 1-3 dd. Königsteine /prie Frankfurto/ šaukiamas Vokietijos Ateitininkų Sandraugių Suvažiavimas, į kurį yra kviečiami visi Europoje gyvenantieji ateitininkai moksleiviai, studentai ir sandraugiai. Ne visų ateitininkų adresas yra Valdybai žinomi, tad tas skelbimas yra kartu ir kvietimas kiekvienam ateitininkui.

Maloniai prašome apie dalyvavimą pranešti /vėliausiai iki š. m. gegužės mėn. 5 d. / Valdybai: P. Narutis, /14a/ Büblingen, Reussensteinstr. 35. Pranešusieji gaus smulkesnę informaciją. /Kas suvažiavimui gali skirti lėšų, prašome jas siųsti tuo pačiu adresu/.

Vokietijos Ateitininkų
 Sandraugių Valdyba